

Historische adressen in Krimpen aan den IJssel*

Onderzoek

Het is soms een hele puzzel om historische gegevens van woning, eigenaar, bewoner en adres in Krimpen aan elkaar te koppelen. Pas vanaf 1930 is er sprake van adressen met een straatnaam en huisnummer. Voor die tijd werden woningen wel aangeduid met een nummer, maar dat nummer wijzigde regelmatig. De kadastrale eigenaar van een pand was daarbij niet noodzakelijkerwijs ook de bewoner. Door gegevens uit verschillende bronnen naast elkaar te leggen, kan de puzzel worden gelegd.

Bronnen

Bij de start van elk onderzoek is het verstandig om in de [bibliografie](#) van Jan Bus te zoeken naar relevante boeken en artikelen. Recente boeken van de Historische Kring Krimpen aan den IJssel kunnen behulpzaam zijn, met name 'Over de toonbank' en 'Land verloren, Krimpen geboren'. Van een eerder moment is de uitgave 'De straat waarin wij wonen' met informatie over de straatnamen in Krimpen.

De volgende bronnen zijn bijzonder nuttig en zijn (deels) online te raadplegen:

- op de website van het Streekarchief Midden-Holland [SAMH] kan via [Bronnen/Genealogie](#) gezocht worden op personen. Hier staat informatie uit de akten van de burgerlijke stand (geboorte, trouwen en overlijden) en uit de volkstellingen, bevolkingsregisters en dienstbodenregisters. Er zit over het algemeen een link naar de originele akte bij, waarop meestal het op dat moment gebruikte adres wordt vermeld. NB: geboortes worden volgens de wet na 100 jaar openbaar, overlijdens na 50 jaar; vaak duurt het dan nog enige jaren voordat ze ingevoerd zijn. Dezelfde informatie als op deze website is ook te vinden op de landelijke website [WieWasWie](#);
- in 1829 is er een kaart van Krimpen gemaakt met daarop alle kadastrale percelen. Deze kaart is online te vinden op de website van het Nationaal Archief: [verzamelplan](#) met sectie [A1](#), sectie [A2](#), sectie [A3](#) en sectie [A4](#). De informatie over de percelen (waaronder de eigenaar) staat in de [Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel](#) uit 1832;
- op de website van SAMH kan worden gezocht op vergunningen via [Bronnen/Vergunningen](#). In een hinderwet-, bouw- of omgevingswetvergunning worden vaak zowel het adres als het kadastrale perceel vermeld;
- notariële akten geven vaak informatie over adressen, bijvoorbeeld bij de overdracht van een woning, maar ook in een testament of in een hypotheekakte. De archieven van de notarissen uit de Krimpenerwaard en Gouda zijn fysiek in te zien bij SAMH. In Krimpen werd ook geregeld gebruik gemaakt van de diensten van notarissen uit Rotterdam en omgeving. Op de website van het Stadsarchief Rotterdam kan online worden gezocht naar [notariële akten](#);
- via de website van SAMH kan worden gezocht in [kranten](#) waarin advertenties en soms nieuwsartikelen interessant kunnen zijn bij het onderzoek naar een adres. De landelijke website (met o.a. Rotterdamse kranten) hiervoor is [Delpher](#);
- er zijn verschillende websites die inzicht geven in de huidige kadastrale percelen, zoals www.kadastralekaart.nl en www.perceelloep.nl. Actuele eigendomsinformatie en historische informatie kan tegen betaling worden opgevraagd bij het [Kadaster](#);
- historische kadastrale informatie kan worden bekeken met behulp van de Kadaster [Archiefviewer](#). Dit is een betaalde dienst;
- op de [CBG persoonskaarten](#) staan adressen van overledenen uit de periode 1939-1994. De persoonskaarten kunnen tegen betaling worden opgevraagd bij het CBG;
- actuele adressen staan in de Basisadministratie Adressen en Gebouwen [BAG], die online is [in te zien](#).

* Versie 25 september 2022. Aanvullingen graag versturen naar andrehoogendijk@gmail.com

Aanvullende bronnen

In de archieven van Krimpen zoals beheerd door SAMH zijn verschillende stukken te vinden die betrekking hebben op adressen. Het meest relevant zijn:

- concordantie 1855: de nieuwe nummering bij de herindeling van Stormpolder. Dit document vermeldt alleen de huisnummers, geen bewoners;
- lijsten van Wijk A en Wijk B uit 1879: overzicht van de bewoners van de adressen met de bewoners (Wijk A = Krimpen; Wijk B = Stormpolder);
- concordantie 1930: invoering van adressen met straatnaam en huisnummer in plaats van de wijken met nummering (NB: de wijkindeling was op dit moment anders dan in 1879). Hierbij worden ook de bewoners vermeld.

Deze documenten zijn als scans (pdf) beschikbaar.

Voor alle nummering geldt dat men steeds telt vanaf de grens met Ouderkerk, zoals nu ook de nummering van de IJsseldijk loopt. In de oude nummering werd er doorgenummerd, ongeacht of het pand links of rechts van de dijk lag. Er was tot 1930 geen onderscheid tussen even en oneven nummering.

Het is goed om te beseffen dat sommige gebouwen waren gesplitst en door verschillende families werden bewoond. Ook konden er meerdere gebouwen op een erf staan. De nummering gebruikt daarvoor soms de aanduiding a), b), enz., maar soms ook niet. Het is van belang om nummers met enige flexibiliteit te interpreteren.

Perioden

Bij het onderzoek naar historische adressen kunnen verschillende perioden worden onderscheiden, waarbinnen anders wordt omgegaan met de nummering.

1817 – 1855

Huizen in Krimpen en Stormpolder hadden een eigen nummering die niet vast lag. Elke (volks)telling begon men opnieuw met nummeren. Ook tussen tellingen door konden nummers wijzigen, vooral door bouw of sloop. Vanaf 1850 werden adressen genoteerd in het bevolkingsregister.

Bronnen: Volkstellingen van [1829](#), 1839 en 1849; Bevolkingsregister 1850-1860.

1855 – 1879

Toen Stormpolder bij Krimpen werd gevoegd, werd de nummering aangepast. In plaats van dat Stormpolder een eigen nummering had, werd er nu doorgenummerd vanuit Krimpen.

Bronnen: Concordantie 1855; Bevolkingsregisters 1850-1860 en 1860-1890.

1879 – 1930

In 1879 (of eerder?) is men afgestapt van het doornummeren en heeft men de gemeente opgedeeld in twee wijken: Wijk A (Krimpen) en Wijk B (Stormpolder). In het begin van de 20^e eeuw zijn daar wijken bijgekomen met de aanleg van de eerste straten in Krimpen.

Bronnen: Lijst Wijk A 1879; Lijst Wijk B 1879; Bevolkingsregisters 1860-1890, 1890-1900, 1900-1920 en 1920-1934; Dienstbodenregisters 1900-1920 en 1920-1934.

1930 – heden

In 1930 is het systeem van straten met huisnummers ingevoerd in Krimpen. Dit systeem kwam in de plaats van de aanduiding van wijken (A, B, C en D) gevolgd door een nummer. In 1979 volgde een grote vernummering, vooral van de oude adressen zoals de IJsseldijk.

Bronnen: Concordantie 1930; Bevolkingsregister 1920-1934; Dienstbodenregister 1920-1934; CBG persoonskaarten; BAG.